

Gummi. a gutta dicitur quod gummi inordinabile lac
ma arborum quod est quasi gutta et primo gutta exit a
ligno. et inde durecit et fit gummi. et hinc gummo
Gurda. a guttur dicitur gurda a u. **I**usus la sum
ineptus. stultus. inutil. importunus. et scipue in
gurgis itis mas. **C**omelacombus recipiendis
ge appie locus altus in flumine per capnosim. cu
sepe ponit pro mari uel per loco profundo in mari.
qua capnosim solent etiam aures eleuare per ad
iucconem epyreti istius se magnus uel altus uel
uastus uel consimiliu. et dicitur gurgis a guttur. quia
est quasi guttur fluminis. **A** gurgis deriuat gurgi
to as. uorare uel implere. Et componit ingurgito
as implere uel deuorare. Et est gurgito actum cum o
bus suis compositis. Et cor per hunc sicut et gurgites
in obliquis. Vnde ovidius de arte. Quo minime
crepis gurgite piscis erit. **G**urgito as in gurgis e
Gurgulio. a guttur dicitur gurgulio onis quod a
ps in ore cui proximum est nomen. cuius meatus ad
os et nares pertendit. Habens uiam qua uox ad
linguam transmittit. ut possit uerba colligere. Item
gurgulio inuenit pro quodam uime que comedit
legumina. Sed in hac significacoe debet potius
scribi per c. vnde in c dixi de cuculio.

Gurgustiu. a guttur uel gurgulio quod est potius
cuculio dicitur hoc gurgustiu tunc cella modica uel do
mus pauperum angusta secreta et tenebrosa uel lo
cus tabernaculi tenebrosus ubi turpia conuiuia sunt.
uel ubi pisces mittuntur uel rete piscatorum. quia in
aquis cuculiones deprehendere solent. Vnde in iob
quodagesimo primo. Nuncquid implebo sagenas pelle eius
Gurgustius a u. **E**t gurgustium capite illius
ad gurgite pertinet. et dicitur a gurgis itis. et pro dicitur
Gustito as per cor uerbum fructus. frequenter gustare
Gusto tas in gustus uide.

Gustus. a guttur dicitur gustus tunc tamen. unde de
quod sensibus corporis. et in gusto as. uel are. i. liba
re quod uulgo dicitur assazare. Et componit agustus
as. i. ualde uel iuxta gustare. Item conustus as. i.
simul gustare. Item degustus as. i. ualde uel deorsum
uel de aliquo gustare. Item perustus as. i. libare. an
gustare. Item regustus itas. id est iterum gustare
Gusto et eius composita neutra sunt.

Gutta re est aqua que stat et parum huius. stilla non
que cadit. hinc stillidoti stilla cadens. Stilla enim
græcè est. i. gutta. et inde diminutiuum dicitur stilla. dum
autem stat aut pendet de tectis uel arboribus. quasi
glutinosa gutta est. unde gutta quasi gluta. Inde
glutinosa a glutine dum ceciderit stilla. Gutta etiam
dicitur quodam infirmitas. Et scribitur per duo et semper prius.
Et a gutta dicitur gutto as. i. guttatim cadere uel gut
tatim fundere. uel guttis perfundere. unde huius gutta
men inis. Gutto componit congutto tas. Degut
to as. Ingutto as. Pergutto as. Regutto as. Sug
gutto as. i. sub uel parum guttare. Gutto as pro gut
tatim cadere neutrum est. Alias cum suis compositis est
actiuum. Item a gutta guttosus scilicet osum plenus
guttis. uide in grando et in uentus.

Gutto as in gutta exponitur.
Guttim. i. guttatim aduerbium. a gutta dicitur
Guttula le diminutiuum parua gutta.
Gutulus si quid minutus piscis. et dicitur a gutta
Guttur neu ge dicitur a garrus nescio et dicitur guttur qua
si garrus. quia inde garrus perdit. Et producit
perma ponne. Vnde in auro. Quod guttur transit non
Guttuina. a guttur dicitur guttur **C**omputur ibi

na non infirmitas gutturis que solet cum inflatione
gutturis euenire. unde guttuinosus a uim illam
Guttuini non quoddam **H**abens infirmitatem
uas aquatile in inferiori parte perforatum quod in
ferius deguttat aquam. Et dicitur a gutta.

Guttus si mas ge. genus uasus unguentarii per
breuitate a gutta dicitur. unde huius gutti si ungentum
in eodem repositum. Vnde inueniatis. sicut ex opposito
pauisus regit inguina gutto.

Guua uel guua uas uitreum uel cucurbita quod uero
la dicitur. et unde dicitur a gula quasi gulosa in sang
line accipiendo. uel a cucurbita propter similitudi
nem. uel quod de ea fit semper huius. Quod uero dicitur. Guua
uas uitreum que a latinis a similitudine cucurbi
te uentrosa uocatur. que animata spiritu per igni
culum in superficiem trahit sanguinem.



Abel interpretatur iustus uel
luctus. quo nomine signi
ficate occideris. Id est ua
nitas. quia cito solutus est
et subtractus.

Habena. Ab habeo dicitur huius
habena ne. i. lorum. retia
culum frons. quia ea habemus
i. retinemus equos. Vnde

habenatus est huius. habenam habens. uel habena
ornatus. et habeno as. i. habena regere uel habe
nam preparare et ornare. Et producit ha.

Habenula le dimini. parua habena. Et cor per hunc.
Habeo es ui itum componit cum ad et dicitur adhibeo
re. Item cum con et dicitur cohibeo es. Item cum ex et dicitur
exhibeo es. Item cum in et dicitur inhibeo es. Item cum
per et dicitur prohibeo es. Item cum pro et dicitur prohibeo
es. Item cum per et dicitur prohibeo es. Item cum re et
dicitur rehabeo es. habeo et eius composita sunt ac
tina propter cohibeo quod est neutrum. Item omnia fa
ciunt presentium in huius et super in huius. et omnia cor
Habilis. ab habeo es dicitur huius et huius habet huius uel huius
bilis et huius bile. ad habendum commodum aptus et
oportunus. congruus. Et comparatur. unde habili
ter lius me. et huius habilitas tatis. et componit in
habilis. i. non habil. unde huius inhabilis et cor bi
Habitabil. ab habeo es. uel habito tas. dicitur huius et
huius habitabil et huius le. quod habitari potest. Et componit
inhabitabilis. i. non habitabil. et huius habitaculum huius

Habito. ab habeo es huius huius bitum bitu. u. in o. fit
habito tas Et componitur cum con. et dicitur cohabito
tas. i. simul habitare Item cum in. et dicitur inhabito tas
. i. incolere. intus habitare Habito et eius compo
sita omnia. sunt neutra. Licet enim habito sit fre
quentatiu. tamen quia significacionem mutauit sui
simplicis. mutauit et genus cum significacione. quia
tamen non omnino mutauit quia qui habitat locum
aliquem frequenter illum habet. unde cum homo est
in expedicione non dicitur habere loca in quibus ma
net ad tempus. quia non frequenter illa habet.

Habitus habitudinis in habitus est.
Habitus. ab habeo es dicitur huius habitus uis. i. quali
tas corporis per applicacionem adueniens. difficile mo
bil. habitus iste nichil aliud est quam habitudo ad ac
tum. Item habitus. i. uestimentum. ut iste monachus
habitum gerit monachalem. Item habitus. i. status
uel uoluntas. uel appetitus. uel actus siue passio boni
dicitur. Item ab habeo habitus est huius incipit. Item ha
bitus est tum ponit pro pingui. Et comparatur si
or simus. et ab habitus deriuat hec habitudo dicitur

nis id ē compō corpis ul' moles ul' pinguedo. Et habitudo dī aptitudo ul' pprietas habendi ul' conuenientia. vñō habitudinarius nā nū qui aliqua

Habitudo se habet ad aliquid. ul' quod ptinē ad actenus quando scribitur p b / habitudinem sunt due pres. hac et tenus. et duobus accentibz debent pferri. s; qñ non aspiratur est vna ps. Et penultima grauat. uide in actenus.

Heriani. quidā heretici ab haerio dicti sunt hij offerre officium ul' sacrificiū p defunctis spemū

Halo. ab alo lis ul' alitus ut dicit pris uenit halo as. i. spirare. halitū mittere. ul' redolere. vñō halitus tus. i. odor. Et componit halo ruz ex et sic exhalo as. i. foras emittere. ul' de uita recedē. Et ē neutz sicut et suum simplex. Ab halo al dī halitus. i. spūs ul' spiracō et pō ha sic halo as vñ ū sus. Halitus est status alitus nutritus habetur

Hamatus ta tum in hamus uide.

Hamis ihs mas ge. i. fustis aucupabilis. s; ū quia que sustinet resbo quo capiunt fere. ul' que leuat rere in quo capiunt aues. et dī ab hamus.

Hamus mi mas ge ē ferz recur Et cor mi uū cū quo capiunt pisces. Et prod pmas; s; amo as eam cori. Vñ quidā. Vñam semp amo cuius non soluior ab hamo. Hamus ē etiā macula lorice. et tūc etiam producit pmam. Dī etiā hamus asser conclauis qui subtegit terra in vineis sub arboribus defendendis ul' in domo circa scrinia et thesauros. ut si aliqñ fur ingrediatur eius pedibus infigatur et ita fur dephendatur. Et tūc cor pmam. Et ab hamus piscium ul' lorice dī hamatus ta tū. i. curuatus ad modū hami. ul' vñōnis circūdat. ul' stamis contextus. Vñde reg pmo li c xvij. Et lorica hamata

Hara re pro stabulo porcorū aspirat et cor pri mān. s; pro altari prod pīmā et non aspiratur.

Hasta. ab astu p calli uide in a lā et in arado ber hasta te. q; astutu querit dñm in ea utenda. vñō hastatus ta tū. et aspiratur hasta ad differentiā huius ubi asta modi impatiui. vñde mltum ibi crassecit aspiracō fm hugucionem.

Hastifer a vm. i. qui fert hastam. Et componitur ab asta et fero fers. Et cor penultimā ubiq;

Hastiger ra rum. i. hastā gerens et compositus ab asta et gero ris. et cor sti et ge pñl sillabas.

Hastile. ab asta dī hastile lis pñl prod. et est diminutiū. et ponitur pro ligno lance. et pro pte candelabri a stipite directe procedente.

Hastiludū dij. quidam ludus militū cū hastis. s; quando equites cununt et frangunt hastas Et componit ab hasta te et ludo. Et inde hastiludior aris deponens. id ē talem ludum exercere.

Haud pro non ē adūbium negandi. Et scribit per d. Et aspiratur. Item s; pap. Haud secus non aliter. hant procul non longe. Item inuenit aut cōiūcho p t. et sine aspiracōne. sicut dixi in a lā

Haurio ris hausi haustū haurire attrahē et pro pñe aquā de puteo. Et ponitur qñq; p euacuare Qñq; p extenuare et consumē. Qñq; p bibē. Qñq; pro pcutere ul' ferire. Inde haustus a vm pti pñl. et s; haustus tus. i. attractō ul' euacuacō uel bibicō. Inde haustim adūbiū. Inuenit etiā astus siue aspiracōne. sed aliud significat sicut dixi in a lā in suo loco. Haurio componit cū con et dicit cohaurio nē abiecta n. i. simul haurio. et dehaurio o nē. i. ualde haurire. euacuare. Exhaurio ris in

eodem sensu. Haurio et eius composita sunt actiua. et faciūt presitū in hausi. et sup in haustū. Et nota q; cū uocalis paq; debeat aspirari. tamen in hac secūda psona s; haurie multū aspiratur ad dīam huius dōnis ausis. et grā consortij in omnibus alijs psonis et modis illius ubi. Et etiam in compositis multū aspiratur uocal. Et ut dicit pñ in x b. Haurio ris si stum dñe causā assumpt sit ē. q; uis in aspiracōne dīat. Hoc dicit ps. q; au deo des deo mutata in sum etiā facit supinū ausū et ad dīz istius haurio facit haustū interposita ē q; debet facere haustū. q; forma ē a pñerito hausi

Hauritōriū. ab haurio ris s; si mutata in sum dī s; et s; haustibilis et hoc se uel haustibilis et s; le. Et s; haustoriū quod etiā hauritōriū dī. scilicet locus de quo haurit. et ubi haurit. ul' instrumētū hauriendi. Item ab haurio hauritōrius hauritōria hauritōrium quod pñerit et ab hauriendum. ausibilis in hauritōrium uide.

Haustra. ab haurio ris dī s; haustra tre quod et s; haustū inuenit. i. rota hauritoria. ab hauri endo aquas. qd ē gīgillus dī. q; in gīg uicatur.

Haustrus in haurio ris exponitur.

Heptomada. Hepta grece latine septem dī. vñ s; ebdomas adis. et s; hebdomada de. quasi heptomada. a numero septē diez quoz repetitō ne et menses et anni et secula paginē. Daniel ix hebdomas vna. Et cor do. vñde hebdomadarius riū. quod ptinet ad hebdomadā. et s; ebdomadarius nj. qui p hebdomadā curam gerit p socis sup cibarijs. ul' etiā in choro officiū facit. et facit utis in e ebdomadarie. Et ut dicit pap. Heptomada debet scribi per p. Nam deriuat ab hepta greco. i. septē latine. Sed q; apud latinos p añ d non repitur. transit p in b s; quosdam. et dicit hebdomada. uide etiam in e litera.

Hebdomas adis pñl cor tam in nō q; in genituo. et exponit in hebdomada. Et inuenitur dan ix c. dī eniz ibi. Confirmabat añ pactum multis hebdomadis vna. et in dimidio hebdomadis def

Heber fuit pñepos s; ciet hostia et sacrificiū. Item. et interpretatur transiens. et s; interpretacō nīstica est. q; ab eius stripe transiret deus. nec pseueraret in eis translata ad gentes grā. Ex ipso eniz orti sunt hebrei. et ab heber deriuatur hebreus a vñquod interpretatur transiens ul' transitus. uel transitor ppter dīam causam. q; deus ab illa ge te transiret et recederet. ul' hoc nomine iudei uocati sunt. ex quo mare rubrum transierūt. Vñde hebrei dicti sunt quidā heretici quasi transitores. q; nomine admonent ut de peionibus ad meliora transeant. et pñinos errores relinquunt. et ab he

Hebenus ni penul s; breus hebraicus ca cum prod. s; ge. arbor ē quē etiā durefcit in lapidem cuius lignū nigz est. et dicitur hoc hebenū. vñ hebenus a ū. de hebeno existens. Et producit ni.

Heebo es ui ere. i. stupere. tardare. pigrere. obtudi. obserari obscurari. vñde hebesco de inchoa pprie tamen hebescit qui nature usu tepescit. hebeo cū omnibus suis compositis si qua habet est geutū. Et omnia cori he siue nomina siue uerba ab eo uenientia. Ab hebeo dī hebes tis. i. pig. tardus. obtusus. stupidus. amens. Et compatur. Hebetior simus. vñde hebetor tius me adūbium. cuius autē generis sit hebes dictū ē sup in reida pte in capitulo de genere nominū. ubi agit de om

ni genere. Et definit ablatiuus in e et in 3.

Hebetisko dis in bebero exponitur.
bebero as aui suffocare obscurare. oblectare he-
betem facere. et hinc hebeteo res idem qd hebe.
scz esse ul fieri hebetem. vnde hebetesco dis incit
sicut ab hebero hebetesco dis incho in eodem sensu
ppe tamen hebetescit qui amittit aciem. hebetescit
uero qui nature usu repestit. Et omnia pcca cor-
ripiunt he. Et est actiuum hebero.

Hebio onis ul hebeonite dicti sunt quida heretici quasi
a pauprate intelligentie. xpm enij p puentuz so-
lu uiu iustu putant effectum. Nij semen dei sunt
et ita tenent euangelium ut legem carnaliter ser-
uent. hinc hebeoneus hebeonea hebeoneu. et he-
beonitus nica nicum. ut hebeonica secta.

Hebionite in hebio exponitur.
habitus. ab hebes dicitur h habitudo inis. i. pi-
grida fatuitas obtusio tarditas. Et inuenit scrip-
tum in papia et in moralibus gregori p bi. qui
dam tamen uolunt q scribatur per be.

Hebreus in heber exponitur.
hecine sunt due ptes hec et ne. Et guatus penl
Vnde h non indinat consiliatio endenica accentu
pcedentis sillabe ad se. i. iuxta se. quod accidit p
corruptionem pcedentis uocal. di enij heccine cu
deberet dici heccene. corrupta e enim ibi sillabica
adiectio scz ce. q. non esset de substantia dicconis
nec habebat aliquem accentu p se cu careat signi-
ficacoe et n sit do. Et h factu est causa maioris
elegantie ul causa necessitatis. quia non e ponen-
dus principalis accentus sup aliquam sillabicam ad-
iectioem. cu penitus careat sensu. Et sic necessitate
cogit eam corripere. ne diceremus heccine posito a-
cuto accentu sup penl. Et idem dicat de ficine. It
cine adiungit qns huic pnomini hec p sillabica
adiectioem. et tuc debet legi non interrogatiue sed
remissiue. Vnde ij c tironu. Plausuunt sup te ma-
nibus omis transeuntes p uia. sibilauerunt et mo-
uerunt caput suu sup filiam iherusalem. heccine
e uerba dicentes pfecti decoris gaudiu uniuerse ter-
re. heccine. i. hec. Item xx c 3a. Hecine erat spes
na ad quos confugimus in auxiliu ut liberaret
nos a facie regis assirio. quomodo effugere potui-
mus nos. et ita aliquando in ficine cine est silla-
bica adiectio. et tunc ficine id est sic.

Hedimus ni dicitur ab heredo res. Hedimus. i. p-
uis et semipedalis pisciculus. sic deus q herendo
nauem retineat. licet enij ruant uenti. licet seuat
pcelle. nauis tam q radicata in man stare uidet
nec moueri. non retinendo. s. tantum adherendo
ut enij dicit btiis aug. Non enim contingit h ex
ppa fortitudine. s. ex natura eius. Huc latini mo-
ram appellant. q cogat morari nauigiū. Et hinc
di hic hedimus uas ad similitudinē illius piscis
factu. Et hoc dicit ambrosius in v hexa. Hedimus
animal exiguum uile et despicabile mannum loqr
plexq iudex future tempestatis aut tranquillita-
tis nūcius solet esse nauigantibus. deniq cu pcel-
lum uentoz plenferit calculum ualidu arripit. eu
q uelut saburaz uehit. et tamq ancoram trahit
ne excuciat fluctibus. itaq non suis se liberat ui-
ribus. s. alieno stabilit et regit pondē. quo indicō
naute uelut signū future prurbaconis tabescunt
et sibi pcauent ne eos impatos turbo improuisus
inueniat. et post subdit ambrosius. Quis neget diuini

tus illi infusum ingeniu esse huius atq uirtutes
cu uidet istos in aquilonem tam solemnē obeū
de fecunditatis peregrinationem innat ingenio xpo-
nē al exiguo corpe tantu ualiditatis assumere. ut
maximas nauis plenius currentes uelis in medi-
is fluctibus sistat. sic breuis pisciculus hedimus
tāta facilitate morat nauē ingentē statuere. ul q
radicatam man herere uideas. nec moueri. Aliq
diu eni immobilem seruat. et in ista significacoe
scz p pisciculo prod pma. Vnde luc vi. In medi-
is hedimis aquis oculis q draconu. Itē hed-
imus pro irrido vno dicit ambrosius in exam vi
hedimus iste terrus que uulgo irricium uocant
si quid insidiaz pferat. spinis suis claudit atq
in sua arma se colligit. ut qui cuq euz contingere
putauit uulneretur. Idemq hedimus futuri pro-
uidens. geminas sibi in omni uias munit. et qn bo-
ream statuz colligent septemtonales obstruit qn
notho cognouerit de regis aeris nubila ad septem-
tonalem se conferat ut statos dedinet obuios et
e regione nocuos. et pō penl in qualz significacoe

Hectecha doe. dr solanu. vnde dicit glosa sup il-
lud ezech xli. hectechas ex utq pre tē Hectechas
quas rome uocant solaria de scenaculoz pietibus
eminencia ul mentalia ab eo qui ea primo inue-
nit. Is etiam uult pap. di etiam pibolus hecteca.
Rector ons penl geniū cor. Itē poudit penl.
sicut greca ppria in or. ut actor tons hecto onis
Quid. hectura donauit pmo pce motus achilles
Hedera potest tenuari ab heredo. et sic uidet q
debeat aspirari. ul tenuat ab edus et sic non aspi-
ratur. vnde de ea dixi in e littera.

Helchana interpretatur dei zelus ul dei posses-
sio. et cor penl. vnde in aurora. Helchana qui do-
mini possessio dicitur illos.

Heler son. ab hely quod e deus di quoddā iibū
grecū scilicet helerson. i. misere. vñ di xpe eler-
son id est misere.

Helena penl cor e ppuz nome cuiusdā mulieris
hely ul hely ul heloe nomina dei sunt apud
hebreos. et qd eoz interpretat deus apud latinos
et hinc heleasar qd interpretatur dei adiutoriū. et
est el apud hebreos pimum nomen dei. secundum
hely. tertium heloe. ut dixi in el

Helpas interpretatur dominus deus. et h fuit ex
futuri prelagio. q dum altercare. cu qdngentis
sacerdotibus baalim inuocato nomine domini des-
cendit de celo ignis sup holocaustum qd cuq ui-
disset omnis populus cecidit in faciem suaz et ait
dominus ipse est deus. ex hac causa tale prius no-
men accepit. q p eū postea cognouit populuf do-
minum deū. Idem et fortis dominus interpretatur
ul q eosdem interfecit sacerdotes ul q achab ad-
hely lamazabatani de 31 ueritatem tollerauit.
us meus deus meus ut quid me dereliquisti

Helyodorus ppum nomen cuiusdā vini. et in-
uenitur penl pō. vnde orat in smonibz. hospicio
modico rector comes helyodorus iuuenit etiam
et cor. vnde panteon. Corpus helyodori fodiunt
abiunt q latent. et h michi magis placet. sicut
enim theodorus cor penl f cōnem usum ita et he-
lyodorus. licet aliq inueniatur penl pō. vnde iu-
uenalis. Lauroz pueros arcem dicens theodorus.
quod auctoritati ascribimus.

Helios Ab hely quod est deus dictus est sol he-
uos. quia pro deo olim reputabatur

Heliotropia In heliotropium uide.
Heliotropium. ab helios qđ ē sol. et tropos qđ
 est conuēio. dī h̄ heliotropium pij. quedam h̄ba
 que solis motibus folia orciata conuertat. unde
 et a latinis. folsequiuz dī Nam et sole oriente flo
 res suos apit. sero claudit cū sol occubuerit Ip̄ia
 est quam latini mēcium uel siluaticam uocant.
 bec et urucaria. qz extinguit urucas Item ab heli
 os et tropos componit h̄ heliotropia pie quedā
 gemma ualde clara et p̄spicia que colores mutat
 s̄m uanacionem color in sole. unde rubea app̄et
 in mane Vel sic dī. qz posita in libris eneis. radi
 os solis immutat. sanguineo colore repullos. h̄ ex
 tra aquā in modū speculi solem accipit Itē inue
 nit ecā p̄ eod̄ lapide p̄cioso h̄ heliotropius pij.
Heliseus. interpretat dñi salus. qz multas uitues
 fecit. et famē pellens ip̄m a morte libauit et sal
 elyn interpretatur dñs deus. uel dñs p̄uauit.
Honoro. siue deus meus iste. aut deus meus ipse.
Heloe. in hely uide **H**eloy. in hely exponitur
Hemicidus. ab hemis et cidus componit h̄ he
 midus cidi. i. medius circulus. unde hemicidus
 qñqz dī sedes dimidium circulum h̄ns. i. arcum.
Hemma me. quedam mensura mediū sextariū
 continens Et dī ab hemis qđ ē dimidiū. ul̄ p̄t de
Hemolius. ab hemis et olō **H**erian. ab emenā
 quod ē totū. cōponit hemiolius lia liū. i. continē
 totū et sup̄ medietatem. unde hemiolius ca cur
Hemis dñt gđ. i. dimidium. et acuitur in fine.
Hemisperium. Ab hemis et spera componit h̄
 hemisperium nij. i. dimidiū sp̄re Et sunt duo he
 misperia. scilicet sup̄ius et inferius Sup̄ius colim9
 nos et antei nostri Inferius colūt antipedes nos
 tri et eoz antei. si tam̄ uerū ē istos populos esse.
Hemistidiū. hemis qđ ē dimidiū componit cū
 l̄ticog quod ē ius et dī h̄ hemistidium. quasi di
Hemitheus. ab hemis et the **H**emidiū ius.
 os. cōponit h̄ hemitheus thei. i. dimidiū deus
 sciz q̄ ex pre patris ul̄ maris ē tñ deus s̄ poetas
Hemirogiū gij. ge neu. i. dimidia roga. et cōpo
 nit ab hemis qđ ē dimidiū et roga qđ ē uestis
Hemitricus. hemis componit cū trice qđ est
 tridum. et dī h̄ hemitricus trice. i. febris acuta
 Et sunt tres hemitrici. minor. medius. et maior.
Henatini gigantes siue robusti siue potentes aut
 humiles consurgentes.
Hemon. uallis tristide. uel uall̄ intersectionis
 epta grece. latine dicitur seprem.
Hepimemais. In e littera exponitur
 er grece. latine dicitur terra.
Herba be. dī ab aruo. Iacto enim semine in ar
 uum. nō longo tempe post ip̄m pullulat in her
 bam. uel qz terre fixis radicibus adh̄et. unde hoc
 herbarium nij. locus ubi h̄ba habundant Et ab
 herba. dī herbo bas. Et est herbare herbam pas
 cere. uel h̄ba omari. induē. Herbo componit ab
 herbo as. coherbo as. deherbo as ab herba remo
 uere. Inherbo as. Et est actū herbo cū omnibus
 suis compositis. Item ab herba h̄beus a um de h̄
 ba fciis. ul̄ ad herbā ptinens. ul̄ uiridis. Item ab
 h̄ba herbosus sa sum. plenus et abundans herba
 Et compatur. unde h̄ h̄bositas ratis. Item ab her
 ba herbidus a um penl̄ cor. i. herba plenus h̄bo
 sus ul̄ qui habet h̄bā. Et compatur. uñ h̄ herbo
Herbo. ab h̄bo as dī h̄bo es ui **H**erbas ratis
 esse ul̄ fieri h̄bosum ul̄ uiridem. et h̄nc herbelco

os est inchoatū. Vnde auḡ de ciuitate dei in v. si
 militer herbesunt flauescunt pubescunt.
Herbilis. ab h̄ba dī h̄ et h̄ herbil̄ et h̄ le penl̄
 cor. i. h̄ba abundans. h̄bil̄ ec̄ uocat̄ anser herba
 erbo as in herba exponitur. **H**erbus
Herbecula le penultima cor̄ dimi parua herba.
Herisco al̄ ui tñ. componit ab hereditate et ce
 do ul̄ scindo. et ē heriscere diuidē et p̄pe heredita
 tem inter heredes. vñ h̄ et h̄ et h̄ heriscens. i. di
 uidens. et heriscendus da dū. i. diuidendus. et s̄m
 antiquos mutata ē in u dī heriscendus da dūm
 .i. diuidendus. et h̄nc heriscunda de. et heriscun
 de inordinabile inuenit in legibus. id est diuisio
 hereditatis inter heredes.
Heriscendus da dūm in herisco uide.
Herules l̄i q̄si heris deos. i. l̄ice gloriosus. Ab
 heris quod ē lis et deos. ul̄ quasi heres gloriosus
 ab heres et deos. ul̄ quasi here. i. dñe scz iunonis
 gloria. ab hera et deos. vñ herculeus a um. et h̄
Herebus. ab heres es h̄ here **H**erulus na nū
 bus bi. i. infernus. qz nimis adheret illi quem ca
 pit. Et ē herebus p̄p̄e tartarus. scilicet p̄fundissi
 mus locus inferoz. de quo dī. qz in inferno nulla
 ē redemptio. Ad illum locum non dñdit in morte
 xp̄us. nec in dampnatos extraxit. Vnde in osee
 dī. Ero moys tua o mors. ero moysus tuus in rene
 O moridit enī infernū. qz inde prem scz electos
 extraxit. et prem scz dampnatos ibi reliquit. Et
 corripit penultimam herebus. Vnde lucanus in
 secundo. O utinam celi qz deis herbi qz liceret.
Hereditapa pe. cō ge. qui h̄editatē alienius capit
 et componit ab heredit ul̄ hereditas et capio. et
Hereditapa te cō ge. qui hereditatem **H**eredita
 alienius captat ul̄ pent. Et componit ab heredi
 tas uel heredium. Et corripit pe.
Hereditanda de cō ge. qui alienius hereditatez.
 scindit et aufert. et componit ab hereditas ul̄ he
 rediū et scindo dis. **H**ereditacula le dimi. parua
Hereditalis. ab hereditas dī hic et **H**ereditas
 h̄ hereditalis et h̄ le. et hereditarius na nū in co
 dem sensu. scilicet ad hereditatem pertinens. ul̄ qui
 hereditatem accipit ul̄ accipere debet.
Hereditarius in hereditalis exponitur.
Hereditatus tus mal̄ ge. i. h̄editas. et dī ab he
 redito as in heredo as uide. **H**ereditas.
Herediū dij. i. p̄oiū h̄editas. dī ab heres h̄edis.
Heredo. ab heres ul̄ herediū dī heredo as. here
 am facere ul̄ hereditatem dare. et h̄nc heredito
 as fie. Vel potest deriuari ab hereditas ratis. Et
 utqz componitur coheredo as et coheredito as
 Exh̄edito as. et exh̄edo as. i. ext̄ h̄editatez ponē
 hereditatem autem. Et sunt actiua heredo et he
 redito cum omnibus eoz compositis. Et producit
 penultimam heredo. h̄ heredito eam corripit.
Heremica le fe ge. i. heremū colens. compo
 nit ab heremus et colo ul̄ colens. Et corripit co.
Heremipera te cō ge. q̄ heremū petit. Et cor̄ pe
Heremita. ab heremus dī heremita cō ge. qua
 si ab al̄p̄cū hominū remotus. moza ē enī in here
 mo solitarius. Id et anachoreta. vñ h̄emiticus ca
Heremiū ij. i. h̄emus. et dī ab heremus in cū
 heremus. ab heres es dī h̄ heremus mi. fe ge.
 p̄ contrariū. qz nunq̄ ul̄ raro fiat ibi mansio. uel
 heremus cui ē inuia solitudo ubi nunq̄ habitatiō
 est. Sed desertū ubi aliqñ habitatiō ē et derelictū.
 ul̄ heremus a remoueo. q̄ remota a resp̄cū homi

Hereticus. vñ heremicus ca. cū. et cor. re. s. heremus ubi
heres es heri besum tria significat. 1. pro d re
scz inniti et dubitare. et morari siue manere. Vere
o componi ad heres es anniti. Cohereo es. Inbe
reo es inniti. Subheres res subniti. Heres et eius
composita sunt neutra. Et faciūt preteritum in si
et supinum in sum. Et produciunt he.

Heres. ab herus dī s. et h heres heredis. pprie
filius heri. qz ei succedere debet in hereditate. licet
et heredes dicant alij qui in hereditate succedunt.
uel heres dī a rebus additis siue ab ere qz possi
det agz et censum soluit. ul dī heres ab heres qz
proxime adhereat. et ab heres h hereditas tatis.
Et componi cū con et dī coheres. Et prod he.

Heresiarcha e cōmunis generis. idem qd heres
princeps. Et componitur ab heres et archos.

Heresis. a heres p inniti ul dubitare dī heres
is. i. diuisio ab unitate fidei. qz nimis adheret illi
ul quia facit illos dubitare in fide quos inuadit.
ul heres is interpretatur diuisio. et ē grecū. ul heres
is dī quasi electis. ab eligendo. quia id sibi vnus
quisqz eligit. quod melius sibi esse videt. ut pari
pathetici. epicuri stoidi. uel sicut alij qui puerum
dogma cogitantes arbitrio suo de ecclesia recesserunt.
Inde heres is ergo dī ē ab electōne. quaz qd
qz arbitrio suo ad instituenda ul suscipienda qū
bet ipse sibi eligit. Nobis uero nichil ex arbitrio
mō inducere licet. s. nec eligere. Huius rei aposto
los dei habemus auctores. qui nec ipsi quidqz ex
suo arbitrio quod inducerent elegerunt. s. accep
tam a xpo disciplinā fideliter nācōnibus assigūe
runt. Vnde dicit aplūs ad gal. qz si angelus de ce
lo aliter euangelizauerit anathema sit. s. qz de
ruiatur ab eligo non debet aspirari. Et facit gñi
heres is heres is ul heres is. et cor. re. uide in scis

Hereticus. ab heres is dī hereticus ca cum yma
i. diuisus ab unitate fidei eligendo quod sibi me
lius uidetur. Sed scismatici sunt. qui ab alijs sunt
segregati. Solo enī congregacōis gaudent disci
pulo. qz eodem cultu et eodem ritu incedūt ut cere
ni. et fere eadem opinant. heretici uero penitus a

Heri adūbium tempis. Et cor. 2. lia opinant.
omam. Vñ esopus. fallē uult bodie si qua fefel
erit. ab herus dī s. et h heri et h 2. s. h heri
le. res heri ul ptinens a her. unde heriūter adue
bium. et her heritas tatis. et prod penultimam

Heritudo. ab herus dī s. heritudo diuis fe ge. i.

Herma me. in hermes exponitur 2. dñatio
hermafroditus. herma apud grecos dī mascu
lus. afrodi femina nuncupatur. unde hermafrodi
tus ul hermafrodita dī qui utqz sexū habet. s. h
alio nomine dī androgenus. hīj dextraz mamillā
uirilem. sinistram muliebrem hñtes uicissim coe
undo et gignūt et pariūt. Et qz tal homo nec uir
nec mulier uidet et utqz uidetur ideo quada3 si
multitudine hermafroditus dī castratus. quia nec
uir nec mulier uidet. Vel hermes quod ē meru
rius componi cū afroditā quod ē uenus et dī h
hermafroditus. i. filius ueneris et mercurij qui qz
cōmixtus ex illi utqz sexum habuit ideo ab illo
dī hermafroditus ul hermafrodita in quo utqz
sexus appet s. m hug. Et prod penl. Vnde in doc
trinali dī. Et produciuntur leditus et hermafrodi
tus. De hoc etiā dicit aug in xvj de diu dei. An
drogeni quos etiā hermafroditos nūcupant quā
uis ad matrimoniu rari sunt difficile tamen ē ut

tempibus desint in quibus sic utiqz sexus appet.
nec ex quo potius debent accipē nomen incertum
sit. A meliore tamen s. ē a masculino ut appella
rent loquendi consuetudo preualuit. Nam nemo
vnqz androgenas aut hermafodras nūcupauit.
Et querit aug. utru3 huiusmodi monstruosa ho
minū genera traxerūt originē ex adam s. ad ho.
respondetur in monstro monstras.

Hermadego consuetudo in priora siue mon glo
bolus interpretatur. Et acuitur in fine.

Hermene grece latine dī interpretacō. vñ hmenia
nie interpretacō. s. m grecā declinacōnem hermeni
as facit gñi. quod componi cū peri et dī perib

Hermenema. ab hermene dī hme 2. manias
nema is. i. mterp̄t̄cō. vñ hmenematizo 3as. i.

Hermenenticus ca cum. i. mterpre 2. mterp̄t̄ari
tatis. et dī ab hermene ul hermemia nie quod ē
interpretacō. unde quoddam genus loquendi dī
hermenenticū. i. interpretatiuū. quo scz aliqua rem
interpretamur. i. exponimus uel enarramus. ut in
retorica orōne ul in uulgarī sermone. Sunt enī
tria principalia genera loquendi. scz pragmaticū di
dascalicū. hermenenticū siue enarratiuū. Oragma
ticū ē quod inter interrogantē et rñdentē ūsatur.
quod scilicet descriptum ē frequēti interrogacōne. ut
in dyalectico tumultu. Et dī pragmaticū quasi in
terrogatū. a dragma atis quod ē interrogacō. di
dascalicū est quod consistit inter doctorem et dis
cipulum. et dī didascalium quasi doctrinale. a di
daskalo qd ē doctor ul magister. Hermenenticū
siue enarratiuū est quod consistit inter continuā
orōnem decurrentē et audientē. ubi vnus continu
e loquitur alter ul alteri tacet et audiunt. et dif
fert a didascalico in hoc qz illud fit de doctrina. il
lud uero minime ē doctrinale s. m hug. Vel s. ali
os dic qz tria sunt genera loquendi. scz didasali
cū pragmaticū et hermenenticū. Didascalicū ē doc
trinale a didaskalo doctore et hoc ūntur inter ma
gistrū et discipulū ut patet in donato. Et iste mo
dus tractandi dī socraticus. qz socrates pmo fuit
usus dialogo. i. duali sermone. introducendo vnū
querentem et alterū rñdentem. Hunc autē modū
tenet qz in dyalogo et ego tenui in qñibz aīe
ad spm in quodam libro quē compilauī in theo
logia. ubi anima tamqz discipuli formā sumens.
interrogat. et spūs tamqz doctor respondet. Orag
maticū. i. interrogatū inter disputantes ūsatur
ut in dyalectica. et dī a dragma tis quod ē questi
o ubi indicat qui rñdet. Hermenenticū. i. interpre
tatiuū. locū habet in causis ubi est sermo continu
us et iudex ordinarius qui cām decidere debet. Et

Hermes. ab hermene dī s. her 2. dī ab hermes
mes me. ul h hmes mis ul hmetis. i. interpretatis
vñ et incurius dī ē hermes. qz ē interpres dei
et hominū. et hinc h herma hme. vñ h hermula
le dīmi dī ymago incurij et statua. Et hinc edam
tractum ē ut quelibet statua et p̄cipue sine mani
bus dicatur herma ul hermula le. Similiter capi
tellū columnę inferius uel supius quod superpo
nitur ul supponitur columnę dicitur herma. Her
ma etiam apud grecos masculus dicitur.

Hermogenes gñis penl cor xpm nomen un.

Hermon onis mons est. Et acuitur ultima.

Hermula le penl cor in hermes exponitur.

Herne lingua sabina laxa uocatur.

Hernia nie. ab herne ul hernicus dī s. hernia

Herumor ul' defluxio intestinorū in mentulū. vñ
hemicus ca cū pñl cor. i. **H**erniosus sa sum
saxosus. ul' menticulosus ul' qui habitat in locis
saxosis ul' menticulosus. Et dicitur ab herme. Vir
gilius. Et rosidos hermeica saxa colunt.

Herodes interpretatur pelliceus ul' glōsus. daza
etymologia ē. Et scias q tres fuerunt herodes.
Primus fuit herodes ascalonita filius antipatri
prius alienigena regit in iudea post ierichū. iste
totū regnū obtinuit dolo. Iste herodes interfecit
pueros bethlehemitas a bimatū et infra. fuit ali
us herodes antipas. qui fuit filius istius sub quo
passus est dñs. Luc' xxij. qui etiam decapitauit
iohannē ut habetur mathei xiiij. Iste id herodes
adiudicante cesare impatore successit patri in ga
lilea. et frater eius archelaus in iudea. fuit et ter
cius herodes qui dñs est agrippa nepos fuit mag
ni herodis. a quo iacobus frater iohannis occi
sus est gladio. ut habet actuū xxij. Primus ergo
herodes dñs ē ascalonita. secundus antipas. Ter
cius agrippa. Vñ filius. Ascalonita necat pueros an
ti iohannē Agrippa iacobū claudens in carcere

Herodias. herodes et h herodius dij **H**erodias
inuenit pro eodem. et **H**erodias mutata in a et as
sumpta des fit h herodiades ade patronomicū. i.
filius ul' nepos herodis. et hinc subtrahit de silla
ba fit hec herodias herodiadis id est filia uel nep
tis herodis Et acuit penultimā herodias in nomi
natō. sed in genitō eam grauat.

Herodius dij idem ē quod herodes. Item hero
dus ē rapacissima avis omnium uolatilium maior.
qui et aquilā uincit. Ita dicit glo sup illud psal.
herodij domus dux ē eorū. Alia l'ā. fulice domus.
Item deus xiiij. Sup illud. Hec autem comedens
accipitrem iuxta genus suū herodiū rē. Dicit inf
lineam uulgo galfalco dñs. qui aquilā rapit. hero
dion omis idem ē quod herodius. pap' uero dicit
herodius grece fulica in ps ardea puratur.

Heroicus ca cū ab heres dñs. unde heroicū casū
heroica gesta sunt que de magnis uiris. et heroi
cus inuenitur pro dactylicus. q gesta heroum dac
tilico metro solent describi. Vñ ps in pmo muno
ris dicit de quodā usu. Est enī dimetū iambicum
coniunctum pentimemeri. heroice id ē dactilice. Et

Herois. ab heros dñs h her **H**er **H**er **H**er
oris dis hazonissa scz uxor herois. et hinc intitu
latus ē liber ovidij eplā. Incipit liber heroidū
q fere omīs epistole in eo contentę sunt misse ab
heroidibus ad uiros. Et si aliqua ē ibi missa a ui
ro ad mulierem non est de proposito auctoris.

Heronicus ca cū. i. heroicus ul' antiquus. et dñs
heros. ab her ul' herus dñs **H**er **H**er **H**er
h heros herois. i. bazo. uir fortis et sapiens et po
tens quasi uir herus. i. quasi dñs terre. ul' heros
quasi ethereus. quia p fortitudine et sapientia ce
lo dignus ē Proprie quidem heroes dñr qui olim
post mortem credebantur deificari ob sua merita
ut hercules encas et consimiles. et ē hoc nomen
tractū a iunone. grece enī iuno dñā est hera. vñ
quidā eius filius heros dñs ē Sed h fabula mis
tice signat hoc q aer iunoni deputat ubi uolunt
heros habitarē. quo nomine appellant aliqui
meriti animas defunctorū quasi uiros ethereos ul'
aereos et celo dignos. ppter sapientiā et fortitudi
nem. ab her ergo ul' herus ul' hera deriuatur he
ros. et q dñs heros quasi ethereus ul' aereus et h

Herus. ab her dñs h herus h dñs **H**er **H**er **H**er
terre. ul' ab herco es. quia alij innititur ei. unde
hec hera id est domina. Et cor e. Vnde esopus. V
tiliter feruit nemo duobus heris.

Hestas ore interpretatur adiutor.
Hesito. ab heso las dñs hesito as aui ūbum fre.
quod sepius p dubitare inuenit. unde h hesitacō
onis. et inde h hesitatiuncula le dimi. et hesitatus
a um. i. dubitatus. et hesitabundus a um simil

Heso as. ab herco es si sum su. u **H**er **H**er **H**er
in o fit heso as ūbū frequitatuū. et non ē in usu
Hesperia. ab hesperus h hesperia rie. i. hispani
a. ab hespero stella que in ea pte lucet. et h ē ue
ra hesperia respēu ytalie. que dñs similiter hesperi
a. Siquidem hesperus frater atlantis pulsus a ge
mano ytaliam tenuit. eam q de suo nomine pristi
no regionis quā reliquerat hesperiam appellauit. si
ergo dñs hesperiam siue addoramento italiā signi
ficat. si addis aliquid fm diuisa addita pte signifi
care nūc hispaniam. ut si dicas ultimā uel aliqd
tale. ul' nunc ytaliam ut si dicas magnā ul' consi
mitem. et hinc hesperus a um. i. hispanus uel y
talicus. et h hesperis nōis ytaliam ul' hispania. Et
hinc filie atlantis dñs sunt hesperides. uel ab his
pania uel a patuo hespero.

Hesperus ra re di **H**esperides in hesperia uide.
cū greci. i. hora que est inter diem et noctem. ul'
inter noctē et diē unde h hesperus h stella occide
tal' que in uestpē post solem appet. h edā dñs uel
herter quodā mu **H**esperus et uesper. Et cor spe
her fuit. Et ē indefinabile. Et acuitur in fine.

Hesternus. ab heri dñs hesternus na nū p heri
nus causa eternitatis uitandę. Hesternus dies scz
heri. et hesternus cibus. i. hen cotus scz ab heri
ethus hethrea hethrum penulti **H**eruatius.
ma producta. uide in suo loco.

Her interdictio dolentis. Inuenit edā eu sine h
ex dicunt greci sex.

Hexa grece. i. sex. et inde apud nos hexas hex
exadis in hexa uide **H**er **H**er **H**er

Hexameron componit ab hexa quod ē sex et
meros quod ē dies. In hexameron lib sex dierū
exameter componitur ab hexa quod ē sex et
metū. In hexameter a um ūsus constans ex sex
metris ul' pedibus. Et cor pñl naturaliter hexa
metū. Vñ quidā. fungit hexametū pedibus sex

Hexaprotus a um componitur **H**er **H**er **H**er
ab hexa quod est sex et protus casus. et dñs hex
aprotus a um penl cor. i. nomen sex casus hñs.
Vñ illa nomina dñr hexaprotus que in uno nūo
et uno gnē sex diūsas terminacōnes hñt in diūf

Her iacus ci mas ge. i. bachus **H**er **H**er **H**er
et dicitur ab bio as quā facit uenas biare.

Her virgilius Populus althe gratissima uitis biaco
Her **H**er **H**er **H**er **H**er **H**er **H**er **H**er **H**er **H**er **H**er
iades. hyades grece latine dñs pluuia. vñ h bi
as adis quodā signū celeste et quolibet stella il
lius signi pte dici bias. et h signū ē in fronte thau
ri. et dicitur hyades ab hyados. q ortu suo effici
unt pluias. unde et latini succulas illas appellāt
ul' dñr hyades ab ydor quod ē aqua. Et corripit
penultimam hyades. Vnde in aurora dicitur. gre
ce dicuntur biades gutte pluiarum.

Her valin grece latine dñs uir. unde h hialū li qd
dam genus purissimi uiri. Hinc hialinus na nū
utrens. Et acuitur in fine hvalin.

Her ias adis in biades uide.

Ratus tus in hio bias est.
Hiberafuenias in uenia uide.
Hibernus. ab hyems dicitur hibernus na nū. hibernū
tempus est inter hiemē et uer quasi hieme vñ
quod tempus plerūq; apte totam hiemem signat
Esore ij c xxv dicitur. Multitudo magna est et tpus
hibernū. unde hibernū et hibernaculū pro eo
dem. scz domus in qua hiemamus in expedicōne
et hiberno nas idem quod hiemare. ul' in hibernis
morari. et hibernia nie puincia quedam. quia
ibi fit hiems p̄cipue dura. unde hibernus na nū.
et hibernicus ca cū. et h et h hiberniensis et h se

Hiberus beri mas ge fluuius ē hispa gentilia
nie. unde h hiberia nie dca ē hispania. et hinc hi
berus a vñ gentile. Et nota q; hiberus gentile de
signat gentē hispanie et quemlibet de illa gente.
Et causa dñtie ad nomen fluuij apocopať ab au
toribus ntis tantū. et dicitur hiber a vñ. et hiber ri.
et hinc hiber ris nomen alterius gentis ab hibe
p̄fecte que ē ultra armenia. Ita dicit hugo. et p̄
penť hiberus. De h ecia dicit pr̄ tractans de no
minibus secūde dedinacōnis. In er inquit masculi
nozt tam latinoz q; grecoz inueniunt ut cap ca
pri. hiber bri. quod p apocopam extreme sillabe
prolatū solū in hac dedinacōne prod er. et ab eo
compositū ut celiber celtiber. Celti enī dicuntur
galli. et hiberi hispani. In dicitur celtiberi mix
ti ex utraq; gente populi. Vñ luc. Et celte miscē
tes nomen hiberis. Dicit tamen et hiber ri p his
panus. et hiber ris quando de illa gente loqmur
que ē iuxta armenios. et hiberus ri fluuius. unde
luc in iij. Qui p̄stat teztis tibi nomen ē hiberis.

Hic h h huius huic p̄nomen est secūdi modi.
Et est huic monasillabū. Vnde dicit p̄ tractans
de uñ secūde dedinacōnis. Illud q; possumus sci
re q; bñ q; cui p monasillabo accipiūt metzici et
huic. Omnis enī gñs in ius desinens vna sillaba
uult supare suū dñm. ut ille illus illi. zc. Item hi
et his plurales debent scribi per vñ 3. Item he.
plurale p vñz e scribi debet et aspirari. Sed ij et
ijs plurales huius p̄nominis is ea id per duo 3
scribunt ad dñm is p̄nominis nñ singularis. sed
p vñ 3 debent p̄ferri. ut dicam in is ea id. Itē
ut dicit pr̄ in xij. Hec sillaba adiecto ce adde
batur huic p̄nomini hic et hec et hoc per omēs
casus apud latinos. et dicebatur hiece hecce hocce
Nūc iio addit huic p̄nomini in his casibz q; in o
desinunt. euphonia cā. huiusce hāsce hōsce hīsce.

Hiebus bi in hierusalem est.

Hiemacula le diminutuum parua hieñs.
Hiems. ab hemis quod est dimidiū dicitur h hieñs
mis. q; tñc buioz et diminuto ad usq; medietate
tem ul' ultra sol uñtur circulo. Et nota q; in h
nomine non ē p. nec 3 consonans s; uocal. et rñ
tatur per 3. et formať gñs a nō interposita 3. ut
hiems hieñs hieñi et ē hieñs frigida et humi
da. uide in estas. et in elementū. et ē duaz sillabz
hiems. et hinc h et h hieñalis et h le. Et hremo
as. i. in hieme demorari ul' tempestate more hpe

Hierapol' quodā ciuitas cor pñť

Hieremias interpretatur excelsus dñi. quia dñm
est ei. Ecce constituā te sup gentes et regna. et a
Hieronimus interpretatur sac lex fu

scūs. i. firmus in bono ope p p̄seuerantie longa
nimitatem. mūdus in mente p puritatem. sangui
ne tinctus p dñice passionis meditacōnem. sacro
usui deputatus p sacre scripture expōnem et in
p̄racōnem. Dicit ecia lex p̄ regularem disciplinā
quā monachos suos docuit. ul' q; sacram legem
expofuit et interpretatus fuit. sicut dicam in inter
pres. Et scias q; cū olim in ecclesia vnusquisq; ca
neret quod uolebat. theodosius impator damasū
papā rogauit ut alicui uiro docto ecclesiasticū of
ficiū committeret ordinandum. Ipse ergo sciens
hieronimū in lingua latina greca hebraica p̄fctū
et in omni scientia summū eidem p̄cederē officiū
cōmisit. Hieronimus ergo psalteriū p ferias dis
tinxit. et vnicuiq; ferie nocturnū p̄p̄m assignans
ac gloria patri in fine cuiuslibet psalmi dicendū
instituit. deinde eplās et euangelia p anni circulū
decantandas cetera q; ad officiū p̄tinentia p̄ter
cantus racōnabiliter ordinauit. Odisit q; illud de
bethleem ad summū pontificem. et tam ab eo q;
a cardinalibus fuit ualde approbatū. et p̄petuo au
tentatū. tandem autem in ore spelunce ubi dñs
iacuit monumentū sibi construxit ubi expletis no
naginta octo ānis et sex mensibus sepultus fuit.

Hierosolima in hierusalem uide. Et cor pñť.
Hierosolimipeta pñť cor peregrinus petens hie
rusalem. et componit ab hierosolima et peto tis
hierusalem. hiebus p̄p̄m nomen fuit cuiusdā
uñ. unde hiebusus a vñ. hiebusi edificauerūt
hierico. quasi hiebus. et q; hiebus hierusalē am
pliauit ideo hierusalem dca est hiebus. Siquidez
hierusalem primo dicta ē salem. a conditore q; di
cebat salem. ad heb vij c. postea dicta est hiebus
ab ampliatore qui dñs ē hiebus. ul' ab hiebus
is h̄tatoribz. postea ill' duobz nōibz cōiunctis p
compōnem. scz hiebus et salem dicta ē hierusalem
quasi hiebusalem. et sic uideť h nomen esse p̄fe
rendū p geminū s. S; dic q; in compōne vnus s
abijciť Hec postea a salomone dca est hierosoli
ma. quasi hierosolimonia. Et notandū q; inue
nitur h hierosolima hierosolime. et hec hieroso
lime maz. et hierosolimis indeclinabile in eodem
sensu. scz p illa ciuitate. et hec ecia corrupte a po
etis solima dca est. et postea ab elio adriano uo
cata ē elia. In ipsa ē sion. que hebraice speculacō
interpretatur. q; in sublimi constructa est. et de lō
ge uenientia contēplac Hierusalem autē grece lati
ne pacifica ul' uisio pacis interpretatur. Et scias
q; hierusalem h̄storice ē nomen ciuitatis cuiusdā
Tropologicē est tipus anime fidelis. Allegorice si
gura est ecclesie militantis. Anagogice tipū gent
ecclesie triumphantis. ut plenius dictū est in al
legoria. Et scias q; ciuitas hierusalem euerſa
est a nabuchodonosor. restituta est a neemias. Et
a ihesu summo sacerdote. Eūsa autē a romanis. re
stituta est ab helio adriano. s; non in eodez loco
nec in p̄stinū statū. ut dicit glo sup illud Isa xxv
Posuisti ciuitatē in tumultū. urbem fortem in rui
nam. Et autē in alio loco sit hierusalem mō q;
esset cū fuit dñs crucifixus. patet ex hoc q; locus
in quo crucifixus ē dñs et ortus in quo sepultus
ē mō sunt in medio ciuitatis. et tñc erat ext Vñ
aplūs ad heb c xij. Propter quod ihs ut sanc
tificaret populū p suū sanguinē extra portā pas
cen p̄p̄m nomen uini

Hierusalem p̄p̄m nomen uini

motus aut commotio.

Hiezechiel proprium nomen cuiusdam pphete. Bilaramen inis ge neu. i. leticia ul' gaudium. ab bilaro as. Et penultimam nominatiui producit.

Bilareo. ab bilaro ras d' bilareo es ui. esse ul' nem bilarem. Et hinc bilaresco as. Et componit' ex bilareo es. et ex in' exhibaresco incho. et cor' la

Bilanus rij quida' sc's. d'cus ab bilaro ras. q' temp' fuit bilaris in dei seruic'o. Et bilazio rionis pro alio sancto. Vel d' bilazius q' alazius. ab al tus et ares u' tus. quia fuit altus in scientia et uis tuosius in uita. Sed potius est etymologia.

Bilazo as rami. i. letificare. Vñ macrobius. uba non minus q' uinu' bilarent couiuu'. Et componi tur cu ex et d' exhibazo as. i. ualde bilareare. et in h' et h' bilaris et h' reletus iocundus. Et compa' bilazior iissimus. vñ bilaziter rius sine adubiũ et h' bilaritas catis. Bilaro cū omnibus suis com positis ē actiuum. Et corripit la. Vñde oracius in epy. Odeu't bilarem tristes tristem q' iocosi.

Bilus li mas ge. et h' bilũ granũ putamen qd adheret fabe. ul' medulla penne. scilz illud tenua quod est in medio penne. uide in nichil.

Hymen inis mas ge ē membrula illa in q' pu ef' inuoluif' in utero matris que alio nomine d' matrix. in qua sunt vij cellule forma hūana im presse. nec plures. vñ non contingit plures q' vij simul concipi a muliere. vñde h' himeneus ei de us nuptiaũ. q' p'tinet ad huius officiũ scz ad cre acōnem. Et fm h' himeneus d' uis illa retentua seminis ex qua hñt p'creari puerperia. Et d' uis il la deus fm consuetudinē antiquoz qui quilibet e'ssentia in qua aliquid deitatis aliqua; scz emula cōnem deitatis reprobant deũ uocabant. vñde na turem vim terre p'ducendi uinu' uocabant deũ scz barchũ. Naturalem vim terre segetes p'ducēdi uocabant cererem. Qualitates enā elementoz natu rales uocabant deos. q' suam uident' habere vim in compōne corpoz. similiter et stellas. Nec enim uident' habere rōnabilem effectũ in hijs in ferioribus. Idem quoq' de scientijs et uirtutib' q' sunt bona gratuita. Cū eniz in uicijs sit quedam emulacō diuinitatis. i. dñari uicia dij dicebantur. Vel himeneus d'cus ē a quodā atheniensi hyme neo nomine. qui feliciter usus ē nuptijs. Siquidē himeneus atheniensis iuuenis amore cuiusdam forma p'ars h' nobilitate supioris inaslerat. h' ge neris imparitate repulsam passus inter uigines. uiginali habitu conu'atus. et a pirans inter uir gines captiuatus. et tandem uir esse dephensus ad suos dimissus ē pntes. uigina' eazũ facile deāt re ditũ. ea tamen lege ut eius quā peteret uti coniu gio concedere't. conceditur. reddũtur uigines. fit il le uoti sui compos salua lege sue condicōnis. vñ inoleuit consuetudo ut quicũq' nubarent. eũ tam q' deũ nuptiaũ inuocarent. q' feliciter amore suo usus sit. Himeneus autē qñq' ponit' pro nuptijs qñq' p' coitu. Et interpret' dormiens fm lūg. Et ut dicit papias dij ul' dei quos pagani deos as serunt olim homines fuisse p'dũtur. et p' unius cuiusq' uira a suis post mortem coli ceperunt In quoz laudes poete carmina imposuerunt. et in ce los eos sustulerunt Nam quazdā inuentores arti um et cultũ reppisse dñr. ut estulapius medicinā fuerunt etiam uiri fortes aut ubium conditores quibus mortuis. homines qui eos dilexerunt. si

mulacta finxunt. ut haberent aliquod ex ymagi num contemplacione solacium. h' paulatim h' hō nor p'suadentibus demonijs ita in posteros irrep sit ut quos illi p' sola nominis memoria honora uerūt successores deos estimarent atq' colerent h' enā innuic' in li sap c xiiij. de h' uide in iupiter

Himeneus nei. pñl' p'd Ouid Maior himeneus adest non illi grā lcor. Item ouidius. Ecce uocat hymeon et ignibus atria fumant. uide in himen

Hymnicanus na nũ qui canit hymnos. et com ponitur ab hymnus et cano canis.

Hymnidicus ca cū qui dicit hympnos. Vñd in quadā omel. Ibi chori angeloz hymnidici. i. lau des dei dicentes. et cor' di licet componat' ab him nus et dico as. tenet eniz natura' huius preteriti dixi. qd naturaliter cor' p'mā ut oñdi in dico dis

Hymniq'phus a vm hymnoz scriptor. Vñde h' hymniq'phia e. hymnoz descriptō. et corripit gra

Hymniloquus a vm qui loquit' de himno. Ab himnus et loquor componit' Item pro eodē him niloquus a vm. ab himnus et logos. vñde h' him niloqua gie. sermo ul' laus de himno.

Himnio. ab himnus d' himnizo as. et himnio ms. ambo pro laudare ul' himnos cantare.

Himnista te communis generis. scz qui fac' uel qui cantat himnos. Et dicitur ab himnus ni.

Himnizo as in himnio nis uide.

Himnulus li diminutiuum paruus himnus.

Himnus ni mas ge est laus dei cū cantico. p'p'e eniz himnus ē continens laudem dei. Si ergo sit laus et non sit dei non ē himnus. si sit laus et sit dei laus. et non canet' non himnus ē Si ergo in laude dei dicit' et canet' tūc ē himnus. cui contra riũ est tzenũ. quod est carmen lamenti et funeris

Hin quedā mensura ē scz sextarius. et ē indeci. himnio is iui ire itũ p' geminũ n equoz ē Jere.

Hinnus is iui ire itũ p' geminũ n equoz ē Jere. v. Vnusquisq' ad uxorem p'ximi sui hinniebat. Et componit' cū ad et con. et fit adhimnio nis. i. ualde hinnire. Cohinnio nis id est simul hinnire.

Hinnitus tus tui p' geminũ n clamor equorum est. Et producit ni. Et deriuatur ab himnio hinis

Hinnio as aui are. i. os apire. et non ē tractũ a fe

His quaz audiras ons apcōne monstra' vñd et ponit' qñq' p' desiderare. et qñq' p' deficere. et est tractũ a canibus. qui qñ deficiūt hiant. Et p' fati gan' ecia' ponit'. similiter tractũ ē a canibus. et p' rumpi ecia' ponit'. ul' scindi ul' apizi quecũq' res sit. Et componit' cū in et d' inbio as. et ē neurq' bio cū suis cōpositis. et ab hio deriuat' h' hiatus us ui. i. fissura. ap'ho terre p'rupcō terre p'funda q' itus. Sed p'p'ie hiatus ē oris hominis ap'cō Item scias q' hiatus ē quoddā uiciũ quod conti netur sub barbarismo. Vñde dicit donatus. fiunt coā barbarismi p' hiatus. et dñr hiatus quonens due aut plures uocales pronūciantur ut musa a ir uigil interpret' Umabit. ul' muse aonides

Hircania nie d' quedā silua que subiacet scitic vñd h' hircania nie d' quedā regio illi adiacēs

Hircanus na nũ pñl' pros. et hircanius a vm. Aur. Post ānos plures hircanus sumipit unũ

Hircinus. ab hircus d' h' hircanus na ii. et hirci tus la sum. in eodem sensu scz qui ē fetidus instar

Hirci. quasi qui sudore corpis fetido putet. et p'd ci

Hircus ci in hircus est.

Iniquitalius si mas ge. puer libidinosus et lascivus ut hircus. et qui oculos semper retorquet ad angulos ex nimia lascivia. Et denotatur ab hircus

Iniquus qui male se habet sicut suetonius est oculi vel hircus loquax angulus. ubi putredo colligitur. et quod ex nimia lascivia et luxuria solent quidam retorqueré oculos ad hircos. ideo dicitur hircus dicitur. caper. scilicet animal lascivum et petulcū. et feruens semper ad coitum cuius oculi ad libidinem in transversum aspiciunt. et ad hircos retorquuntur. Et inde dicitur hircus dicitur enim in naturali historia hircos ita esse libidinosos ut indignentur si videant aliquos coeuntes. et in eos impetum faciunt. et inde hirculus si vel hircio

Infutius ra tu. asper pilus vel pilo **M**us si dimissus. ut hircus unde hirtus ra tu per syncope per hirtus ra tu. Unde dicit iohannes dicit. prebuit hirtum regem ca melius astutus sacris. propter quidem est hirtus ut de ius pili erecti extant. Et propter penitus hirtus. et dicitur

Intus in hirtus unde **M**uatur ab hircus dicitur hircus dicitur. sanguisuga. et dicitur ab herco res quod carni adhaereat. Et propter ru. Unde orat. Non misera cutem nisi plena cruoris hircus. unde hircus dicitur a vi. et hircus na nū in eodem sensu. Inuenitur hircus per n. pro quadam aue. Unde uersus

Iscio dicitur inchoatum quod deberet facere hircus. ab hircus addita co. si causa uitandi hiatus facit hircus. Et componitur cum de et dicitur de hircus dicitur. ual de vel deorsum hircus. Inde de hircus.

Ispaniensis in hispanus unde.

Ispanus fuit quidam rex conditor hispanie. unde dicitur hircus hispania nunc. Et hinc hispanus a vi gentile et possessum. et hircus et hircus hispaniensis et hoc se. gentile. Et habet sex prouincias tarraconensem. cartaginensem. seu lusitaniam. galiciam. beticam. et trans fretum in regione affricae tingitana. Et sunt due hispanie. Citerior que in septentrionali plaga a pireneo usque ad cartaginem porrigitur. Vltior que in meridie a celtiberis usque ad gaditanum fretum extenditur. Citerior autem et vltior dicitur. quasi citra et ultra. si citra dicitur citra terras. et ultra vel quod ultra sit vel quod non sit post hanc ulla et alia terra.

Ispidus. ab hircus dicitur hispidus da dū. i. asper

Istus pilosus hirtus squalidus. Et coram penitus

Ister stri male ge fluius est. et qui danubius dicitur unde hirti dicitur sunt. Si quidem de colco in sula quidam missi ad persequendos argonautas. a ponto intrauerunt hirtum fluium. et in a uocabulo amnis quo a mari recesserunt hirti dicitur sunt. Et inde hec hirtia dicitur est terra quam incoluerunt unde hister tra tu gentile. et hircus hirtus quod

Idam animal quadrupes spinosum. quod in terra illa

Istion. i. gesticulari **A**bundat. et propter stri. **H**istoria. historim interpretatur uidere vel cognoscere. Unde hircus historia. antiquitus enim nullus scribebat historiā nisi qui interfuisset. et ea que scribenda essent uidisset. vel ideo dicitur historia ab historin. quod diu preterita ad nostram memoriā et noticiā reducit. Est enim historia res gesta a memoria hominum per uetustatem remota. In modo tamen usu et si nup vel aliquantulum retro vel res gesta sit. tamen dicitur historia. et inde historiola le dimi. Et per compositionem historiographus descriptor historiae. unde hircus historiographia est historie descriptio. et historiographus as. i. historiā describere designare depingere Et in eodem sensu historiō historias. et sunt actua

Historicus qui historiā describit vel narrat. et coram historiographus propter coram in historia est.

Histio. ab histion quod est gesticulari. dicitur hircus hirtio onis. qui hirtio. i. gestulator. ioculator. qui diuersos gestus et habitus hominum scit replicare. unde hirtiones dicebantur replicatores comediarum qui in recitatione latus sue faciei apponentes representabant habitus et gestus diuersorum

Histrix tricus in hister unde.

Hircus ca cum hians spissus rimosus. et dicitur ab hircus as. In estate terra est hircus cum est hirta et rimosa calore solis. Et componitur semiulcus ca cum. aliquantulum hians. apertus ex parte.

Hoc est. et id est sunt due partes. Et ad hoc intelligendum nota quod nomina componuntur cum ubi per omnes casus. excepto nō et utō. ut dixi in iij pre in c de figura composita nominis. unde patet cum dicitur marcus id est tulus. vel marcus hoc est tulus. id est vel hircus est non potest esse dicitur composita quod constat ex nō et ubo. et ita non sunt coniuncti ones expositiue. ut quidam putauerunt. quod nec etiam talis species coniunctionum inuenta est Et sic est dicendum quod sunt ordines expositiue et non dictiones compositae. et illud nomen hoc uenit demonstrare. et hircus nomen id relatiue. et respicit intellectum preteritis terminis et non suppositum. Et ideo sumitur in neutro genere. et in singulari numero.

Hodie adubiū temporis. i. hoc die. et pro semper ponitur. Et componitur ex hoc et die. Inde hodie unus na num. Et producit e hodie pridie.

Homero centonas. Iero in epla ad paulinum dicitur Quasi non legerimus homero centonas et uigilio centonas. i. opuscula de uersibus homeri et uigilij composita. et propter ro. Et scias quod homero centonas et uigilio centonas exceptiones quedam sunt de libris homeri et uigilij in duobus libris redactae. in quibus multi usus predicationum auctorum intentionum adaptantur christo. Quedam sane exceptiones homeri et uigilij transcurrentes ubique inueniunt aliquod quod sue materie possent adaptare puncto signauerunt. ut quando compilarent promptius inuenirent. et ab huiusmodi punctatione centones dicitur scripta ex uersibus compilata hincinde collectis si materiam continuatis. Cento enim ut dicitur est ubi dicitur. Id quod pungo. Unde dicitur hircus cento tonis idem quod punctus. Et ordinatur hircus uigilio cento onis. et hircus homero cento onis. unde uigilio centonas et homero centonas sunt acti greci. et non acuitur in fine

Homocida de propter hominem occidens. et compositum ab homine et cedo dicitur. De homicidio casuali

Hominium hominij. generis **H**abes in casus

Huic. ab homo dicitur id est hominis seruicium

Homo. ab humus dicitur hircus et hec homo. quasi humo quia ex humo est factus. Inde quatuor dimi Unde dicitur primum in iij li. Homo homunculus dicitur et homuncio et homullus et homullulus Et idem in eodem dicitur quod geminant l ante uel a uel i. In ulus la lum faciunt itez diminutina. ut homullus homullulus. panxillus panxillulus. Et potest dici quod homo quatuor dimi habuit propter eius quatuor transgressiones. Prima fuit in paradiso. Secunda legis naturalis Tercia legis moisaice. Quarta legis euangelice. Diminutus est homo etiam in temporibus quia antiquissimi ut dicitur per in vj li ordinabant homo homonif si mutata est o propter in i cor. et dicitur omnis homo minimus. Unde ennius. Vulturis in siluis

miseri mandabat hominem. Item ut dicit greg in
 iij moral Scriptura sacra tribus modis homines
 appellat. scz p naturam. sicut scriptum e in gen. fa-
 ciamus homines ad ymaginem et similitudinem nos-
 tram. Item hominem p culpam. sicut scriptum e. ego
 dixi dii estis et filii excelsi omnes. uos autem sicut ho-
 mines moriemini. ac si apte dicat quasi delinque-
 res obibitis. Vnde et paulus ait. Cum sit inter uos
 zelus et contentio nonne carnales estis et secundum homi-
 nem ambulatis. quasi dicat. qui discordes mentes
 ducitis nonne adhuc ex reprehensibili humanitate
 peccatis. Item hominem p infirmitatem. sicut in iere-
 scriptum est. Male dicitur qui spem suam ponit in ho-
 mine. ac si apte diceret in infirmitate. Item dicit
 greg in omel ascensionis. Omnis creature homo a-
 liquid habet. Habet namque commune esse cum lapi-
 dibus. uiuere cum arboribus. sentire cum animalibus
 Intelligere cum angelis. Si ergo commune habet ali-
 quid cum omni creatura homo. iuxta aliquid omnis cre-
 atura homo. ¶ Hic nota quod de conditione et uili-
 tate hominis beatus Bernardus loquens. multi multa sciunt.
 Attende homo quid fuisti ante ortum. et quid es
 ab ortu usque ad occasum. et quid eris post hanc
 uitam. profecto fuisti quod non eras. ex uili mate-
 ria postea factus. et in uilissimo panno inuolutus.
 menstrualis sanguine et in utero matris fuisti nu-
 ritus. Tunica tua fuit pellis secundina. sic indutus
 et ornatus ad nos uenisti. nec memor es qualis sit
 uilis origo tui. forma. fauor populi. fauor iuue-
 nilis opes quod surripuere tibi nole quid sit homo
 Nichil aliud est homo nisi spiritus fetidus. factus
 stercore. et cibis uimium. Post hominem uimium. post
 uimium fetor et horrores. sic in non hominem uitatur
 omnis homo. Cui ergo superbis homo. attende quod
 fuisti uile semen. et sanguis coagulatus in utero
 deinde miseris huius uite expositus ex peccato post
 ea uimium et omnis. cuius conceptus culpa. nasci mi-
 seria. uiuere pena mori angustia. cur carnem tuam
 preciosius impingas et adornas quam post paucos
 dies times deuoraturi sunt in sepulchro. Animas
 ergo tuas cur non adornas bonis opibus. que deo
 et angelis prestantur in celis. Quare animam tuam
 uilipendis. et carnem eius preponis. Quam ancillari. et
 ancillam dominari magna abusus est. Totus iste mun-
 dus ad uilius anime precium existimari non potest. non
 enim pro toto mundo isto deus animam suam daret
 quam pro una anima dedit. uide in curiosus. Qua-
 re deus hominem fecit dixi in deos. Item uide in
 creto. Item de quatuor statibus hominis dicam in
 liber rarum. Item uide in infernus.

Honestus. ab honor dicitur honestus a uim. qui ni-
 debit huius turpitudinis. qui honoris statum conseruans
 Et comparatur tior iustissimus. Vnde honeste tuus me
 aduersionem. et huius honestas tatis. i. perpetuus honor
 si honoris status. Et componitur in honestus a uim.
 i. non honestus. Et comparatur. Item ab honestus
 honesto as honestum reddere. Et componitur deho-
 nesto as. in honesto tas. i. ualde dehonore. uel
 potius diffamare. uituperare. ab honestate remo-
 uere. Et sunt actiua secundum huius. Quis autem dicit quod ho-
 nestas format ab honor. or mutata in es et as.
 sumpta tas. sicut a maior maiestas.

Honoreculus li pnt cor diminutum prius honor
 honorifico honor componitur cum facio et didi-
 tur honorifico. i. honorare honorem impendere.
 unde honorificus ea cum. Et comparatur. Sed eius

compatiua non sunt in usu. Et huius et huius et huius hono-
 rificus non. huius non e in usu. tamen eius compara-
 tiua sunt in usu. sit ergo quedam mixta compatio
 ex compatiuis istius et ex huius positio honorificus
 et dicitur honorificus centior iustissimus. unde honorifice
 centius me aduersionem. et huius honorificentia tie ab ho-
 norificus. i. honorabilitas. Item ab honorifico huius
 et huius honorificabilis et huius le. Et comparatur bilior si-
 mus. unde honorificabiliter lius siue aduersionem. et
 huius honorificabilitas tatis. et huius honorificabilitudi-
 nitas tatis. et huius e longissima deo. ut patet scilicet
 in huius uersu. fulget honorificabilitudinitatibus iste
 Et corripit penultimam honorifico cas.

Honoro as aui are. honorem impendere. Vnde
 honoratus ta tu. et qui recipit et qui impendit ho-
 norem. Et comparatur tior iustissimus. unde honore
 tius siue aduersionem. et honoratorius ria tu. qui im-
 pendit honorem. et huius et huius honorabilis. dignus ho-
 norari uel aptus honorare. Et dicitur honorabilis quasi
 honorabilis. i. aptus ut recipiat uel tribuat honorem
 Et comparatur bilior simus. unde honorabiliter bi-
 lius me aduersionem. et huius honorabilitas tatis. Et com-
 ponitur in honorabilis. i. non honorabilis. et similiter
 comparatur. Item ab honore huius honores uel honor
 et e honor in honorante. Et attenditur honor non
 solum in reuerentia sed etiam in administratione eorum
 que sunt corpori necessaria. Et ut dicit philosophus in iij
 ethicorum. Virtutis premium honor. et attribuitur bonis
 Et augustinus in li de ciui dei loquens de uero honore.
 patrie celestis dicit. Honor ille nulli denegabitur
 digno. nulli concedetur indigno. Item de honore si-
 ue prematu dicit christus. Primatus fugientem se deside-
 rat. desiderantem se odit. Et scias quod Iero dicit. ho-
 noris patrem tuum et matrem tuam. huius si te a uio pre-
 non sepat tam diu scito carnis copulam quod diu il-
 le suum nouerit autorem. Item. Ecce aduersarius christi
 in pectore tuo conatur occidere. licet puulus ex col-
 lo pendat nepos licet sparsa crine scissis quod uesti-
 bus ubera quibus te nutrebat mater ostendat. licet
 in limine pater iaceat pro calcatu proge patrem. per
 calcam perge matrem. sicis oculi ad uexillum
 christi euola. solum pietatis genus e in hac re esse
 crudelem. Honore componitur cohonore tas. i. si
 honorare. dehonore tas. exhonore as. i. uituperare
 extra honorem facere et ponere. Inhonore as. i. non
 honorare. contra honorem facere. uituperare. Hono-
 ro actum est cum omnibus suis compositis. Hic no-
 ta quod ambo super lucam dicit Sed nec maria minor
 quam matrem christi decebat. fugientibus apostolis
 ante crucem stabat. et pijs spectabat oculi filii uul-
 nera. Quid spectabat. non pignoris mortem. sed mun-
 di salutem. Aut fortasse quod cognouerit pro filii mor-
 tem mundi redemptionem. Aula regis putabat se
 et sua morte publico muneri addituram. Sed iho-
 sas non egebat adiutore ad hominum redemptionem
 quod factus sum sine adiutorio inter mortuos liber
 Suscepit quidem matris affectum. sed non quesitum
 hominis auxilium. huius ergo pietatis magnam docet
 loco quid mater debet affectum imitari. quid se
 qui reuerentia filiorum. ut ille se offerant in filiorum
 periculis. illi amplius sollicitudo materna quam sue
 mortis tristitia sit dolori. mysticus tamen e quod com-
 mendat iohanni inter ceteros iuniori. quod non o-
 culis auribus debemus accipere. Periculosa e enim
 mulieribus copula adolescentis. et spes iuuentutis
 uide in maria. Non e autem hoc obliuioni tradendum

q̄ sicut dicit frater tho. aliud ē de eo qui ē adhuc in seculo constitutus. et aliud de eo qui ē iam in religione p̄fessus. Ille enim qui ē in seculo constitutus si habet parentes qui sine ipso sustentari n̄ p̄nt. non debet eis relictis religionē intrare. quia transgreditur preceptū domini de honoracōne parentū. q̄uis dicant quidā q̄ in hoc casu licite posset eos deserere. eorū curam deo cōmittens. s̄ si quis recte consideret hoc esset temptare deū. cū habens ex humano consilio quid ageret. piculo p̄ntes exponeret sub spe diuini auxilij. Si uero sine eo parēres uitam transigere possent. licitū esset eis deserere religionem intrare. q̄ filij non tenent ad sustentacōnem p̄ntum nisi causa necessitatis. Vñ lucē ix dicit. q̄ dñs dñti sibi. p̄mitte michi p̄mū ire et sepelire patrem meū r̄ndit. sine ut mortui sepeliant mortuos suos. tu autē uade et annūcia regnū dei. Quod ūbum tractans ciuillius dicit. q̄ discipulus ille non petijt q̄ patrem iam defunctū sepeliret s̄ adhuc uiuentē in senectute sustentaret usquequo eum sepeliret. quod dñs non concessit. q̄ erant alij qui eius curam habere poterant. linea p̄ntele astricti. Ille uero qui ē iam in religione p̄fessus reputatur iam q̄ mortuus mūdo. unde non debet occasione sustentacōnis p̄ntum exire claustrū in quo xp̄s sepelitus. et se itē negocijs secularibus implicare. Tenetur tñ salua sui prelati obediētia et religionis statu pium studium adhibere qualiter eius parentibus subueniatur. uide in dulia.

Hora re cū h̄ est diei. Item hora re ē spaciū in quo medietas alicuius signi oritur in oriente. et medietas alterius occidit in occidente. Itē ora re sine h̄ ē regionū uel finium uel uestium. cū enī regionem uel finem uel extremitatem uestimentorū designare uolumus p̄ h̄ nomen scribendum ē sine h̄. Itē q̄nq̄ ē pluralis numeri de oris. Vñ ūsus Oras mundus habet. nox horas et damis horas. Aspires horam ubi tempus significabit.

Horispex sp̄cis in horuspex uide.

Horison ontis media sp̄cia appens sup̄ terram.

Homo aditibium tempis. i. hoc anno. et componit ab h̄ et ānus. unde horuus na nū. et hornotus na nū. penultima cor̄ in eodem sensu. i. huius anni. Designat tamē q̄nq̄ tempus indeterminate. omotinus na num in horuo est.

Hornus n̄ in horuo exponitur.

Horologicus a ū. penl cor̄ q̄ in horologio colligit horas. uel quod p̄tinet ad horologium.

Horologium. hora p̄ tempe componit cū lego q̄s et d̄ h̄ horologiū q̄j. ubi hore legunt. i. colligunt uel intelligunt. Vel componit a logos qd̄ ē sermo uel racō. quia ibi habetur sermo uel racō de

Horoscopus pi. mas ge. i. p̄ horis colligendis horarū inspector. Et componit ab hora et copos quod ē labor uel intencō. quasi in cognicōne horarū intendens uel laborans. Vel componit ab hora et scopin quod ē speculari. qui p̄ horas natiuitates hominū speculantur dissimili et diuiso facto unde h̄ horoscopiū pij. i. horarū speculacō. et cor̄

Horreo es ui. horrorem ha. p̄n horoscopus dicitur timere uel tremere. p̄rie quidem ille horret q̄ tremit. et cuius pili rigescunt et surigunt p̄pter frigus uel p̄pter timorem. sicut in nocte cū homo uadit solus. et hinc h̄ horror roris. Et h̄ et h̄ horribil̄ et h̄ le. i. abhominabil̄. Et compatur h̄or si mus. unde horribiter lius me adubiū. et h̄ horri

bilis tatis. Item ab horreo horridus da dū. terribil̄ abhominabil̄ frigidus. tremens. Et compatur simus. unde horride dius sine adubiū. et hec horriditas tatis. Horreo componit cū facō et diditur horrefacō cis. i. terrefacere. Item horreo cōponit abhorreo es. i. timere. abhominari. Item exhorreo es. Inhorreo es. Perhorreo es. Et hinc inchoatiua. horresco. abhorresco. exhorresco. inhorresco. phorresco. Horreo et eius composita sunt neutra. et significant passionē intrinsicē natam. Et constituuntur q̄nq̄ cū accusatiuis. q̄nq̄ sine accusatiuis cū ponitur pro timere. Et scias q̄ horreo facit p̄teritū in ui. eo mutato in ui diuisas. et caret sup̄ fm̄ usum. deberet tñ facere horritum. eo

Hmutato in i buem et addita tū. ut uult p̄sianus horridulus a ū di. aliquid horridus. et cor̄ duorridus da dū penultima cor̄ in horreo es est horrifico. horreo componit cū facō et d̄ horrefacō cis. et horrifico as. i. terrefacere. unde horrificus ca cum penultima correpta.

Horripilacō ē q̄n pili capitis p̄ horrore eriguntur. Horror aris atus sum. suadere confortare instigare uel instigare. unde h̄ horreator oris. et horretorius ria um. et h̄ horretacō tionis. et h̄ horretatus us ui. et h̄ horretamen inis. Et h̄ horretatoriū. i. palmitoriū uel locus ubi sunt horamina. Horror cōponit adhorror aris. cohorror aris. i. simul horretari. Dehorror aris. i. dissuadere uel ualde horretari. vñ dehorretorius dehorretoria torum. et h̄ dehorretamen inis. Exhorret aris ualde horretari. vñ hic exhorretor. et hec exhorretacō tionis. et exhorretorius a um. Horror cū suis compositis ē cōmunis

Horus. ab hora p̄ tempe d̄ h̄ horus ri. i. apollo. qui primus horas aduenit. Et corripit ru

Horula le pazua tempis hora. Et est diminutū horuspex cis uel horispex cis. Hora componit cū sp̄co uel insp̄co. et d̄ h̄ et h̄ horuspex cis uel horispex cis. ille qui insp̄cit horas. et h̄ horuspicus ci. i. horarū inspector. qui etiā horuscopus d̄

Horuspicus. In horuspex uide. et corripit spi.

Hospes. hospidium componit cū peto. et d̄ h̄ et hec hospes tis. et qui recipit uel qui recipitur q̄ hostipes. i. hospidium petens. q̄ hostio petem in ferat. Antiquitus enim hospites qui recipiebant et qui recipiebant ueniebant ad hostiū et ponebant pedem in eo et firmabant q̄ unus non deo pet alii. vñ qui recipit et qui recipit hospes d̄. Vñ quidā. Est qui suscipit et qui me suscipit hospes. Q̄ autē d̄ hospes q̄ hostiū petens et h̄ est. unde facit benignus aptus et qui aduentum amicos non subterfugit. s̄ eis ad hostiū se libenter exponit hospitalis homo d̄. Et ē cōmunis ge

Hospes tam in singulari q̄ in plurali. s̄ h̄ hospita huius hospite in sinḡ ē fe ge. s̄ in plurali neu. si

Hospiciarius. ab hospiciū d̄ h̄. i. aut et hospira hospiciarius ri. et h̄ hospiciaria ne. i. custos hospiciolū li dimi pium hospicium.

Hospiciū ab hospes d̄ h̄ hospiciū ci ubi quis ad tempus hospitari iure inhabitat. et in transiens miḡt. Hospiciū nō scolariū est. s̄ domus ē bui hospita. ab hospes d̄. i. gentis qui eam locat h̄ hospita re. et hospitatus ta tū. Et componitur inhospitatus ta tū. i. nō hospitatus. s̄ de istis duobus nominibus non inuenit nisi illa terminacō que ē in a in quocūq̄ casu. et in utroq̄ numero. Inuenitur ergo n̄tis utis et ablatūs sinḡ fe ge

et nris et actis et utilis plures in neutro scilicet
hospita et inhospita fm hug. Alij uero dicunt cu
quibus ego q hospita te e te ge. in sing numero
h in plurali e neutri. hns tantu nrm actm et utm
et sic e etbroditum. Vnde pluraliter hec hospita.

Accusatio h hospita. Vocatio o hospita.

Hospitabil. ab hospitor arie dz h et h hospita
bil et h le. pnt cor qui libenter hospita. ul qui

Hospitalarius in hospitali uide **H**ospitabil
hospital. ab hospes dz h et h hospital et h le
qui benignus et pnus e ad hospitandum. Et co
ponit h et h inhospital et h le. de h eia in hos
pes uide. Item ab hospes h hospitalis. ubi pe
gni recipiuntur in hospicio. unde h hospitalarius
rij custos hospital. ul qui e de hospitali. Et h. hos
pitalaria hospitalarie in eodem sensu.

Hospitor. ab hospes dz hospitor arie atus suz
hospitor aut si attribuitur recipienti sensus est
Ego hospitor te. i. in hospicio te recipio. Si attri
buatur ei qui recipitur. sensus e Hospitor tecum
.i. in hospicio tuo maneo tecu. ul in alio. Si attri
buatur ei qui recipitur et constituat cu acco. sen
sus e. Hospitor te. i. in hospicio a te recipior. vn
olim erat comune. Et constuebat sic. Ego hospi
tor te. ego hospitor a te. quod competentijs est.
scz ut dicat esse comune. et constituat ad modum
comunis ubi h hug. Communiter cu dz q e depo.

Hostia. ab hoste dz h hostia tie. Hostie autem
erant sacrificia que fiebant ante ad hostes pge
rent quasi p hostibus deuincendis fca. Sic uicti
me erant sacrificia que post uictoria uicti hostibz
immolabant. Et erant uictime maiora sacrificia
q hostie. Vnde usus. Victima p uictis dat host

Hostianus. ab hostiu dz h **H**ostia p superandis
hostiator. i. uiator. qui et hostianus dz. qui cus
todit hostiu. Et hostianus inde dz in ecclesia ab
officio. q pfit hostijs templi. Ipse eniz tenens cla
uem omnia intus et exterius custodit. et int bo
nos et malos hns iudiciu. fideles respicit et infide
les respuit. et h hostiaria rie que custodit hostiu

et hostianus ria nu. quod ptnet ad hostiu. uide
hostiatim adubium ab hostio dictu. **H**in ordo
.i. per hostia. quasi de hostio ad hostium.

Hosticapa. hostis componit cu capio uel cedo
ul scindo. et dz h et h hosticapa uel hostiscinda
ul hosticida. qui ul que capit ul scindit ul cedit
hostem. Et corripit penultimam hosticapa.

Hosticida de penl prod co ge. qui ul que cedit
hostem. Et componitur ab hoste et cedo dis.

Hosticus ca cu. i. hostil. ab hostis deriuatur. et
cor sti. Vnde in aurora dz. Hostica sunt eius col

Hostil. ab hostis dz h et h **H**ostia subacta manu
hostil et h le. quod ptnet ad hostem. Et produ
cit penultimam. et inde hostiliter aduerbiu. Et
hec hostilitas ratis id est inimicia.

Hostilo exponitur in ustilo las.

Hostimentu. ab hostio tis dz h hostimentuz ti
.i. equamentu equalitas. ul illud contra qd pon

Hostio is iui ire itum **H**ostis exequat in libra
.i. equare. et componit cu ab et dz abhostio tis.

Item cu con et dz cohhostio tis. abiecta n. Item cu
per et dicitur perhostio tis tui tire. Et e actiuuz
hostio cum omnibus suis compositis

Hostiolum oli diminutiuum paruum hostium

Hostis. ab hostio tis dz h et h hostis. qz eque

fronte erat ad bellum. pprie quidem hostes sunt
qui equales sunt. et equaliter sibi inuice debent.
quasi qui nichil sibi debent. nec vnus magis tene
tur alteri q contrario. vno hostes ppe non pnt
esse xpiani inter se. nec hostiale plu inter eos qz
xpiani semp debent sibi inuice. saltem aliqua cau
sa xpianitatis. Sed xpiani et sarraceni ppe dicunt
hostes. qz nichil sibi inuicem debent. Si eniz uilis
simus sarracenus capet regem france. tantum de
betur illi quantu rex france deberet illi si eum ca
pet. ul hostes dnr ab hostiando. i. equando moe
nia uictor. solent eniz hostes uictores menia uic
toru hostium adquare. id est cum terra equa fa
cere. id est destruere et deicere per terram.

Hostiū. ab hostis dz h hostiu tij. qz hostes mo
ratur. ibi enim aduersarijs nos obijciunt. Dunc e
da hostia fluuior dnr exitus in mare. scz loca u
bi intrat mare qz hostibus illuc solemus occurre et
nos eis ibi opponere. Vel dicuntur loca illa hostia
qz p loca illa tamq p hostia in domum intrant
flumina mare. ul res exportat ul importat p lo
ca illa tamq p hostia. ul qz homines p loca illa
quasi p hostia egrediunt et ingrediunt fluuiū ul
terram suā. quasi domū. Et aut dz hostiu qz ostē
tens aliquid interius. ul qz obstant mētibus. i.
intrare uolentibus etymologia e. uide in ianua

Hostoriū. ab hostio tis dz h hostorium tij id e
lignū cu quo modius ul sextarius exequatur il
lud uidelicet lignum qd ducit sup mensurā. ut si
quid ibi superfluū e amoueret. si qd deest suppleat

Huiscemodi est omnis generis inordinabile
ab huius et modi. et interponitur et syllabi
ca adiecto. Et designat iste gtrū modi qz licet. ut

Humano asin humanus e **H**uiscemodi. i. tal
humanus. ab humo dz humanus na num. qd
habet humanitatē. ul quod ptnet ad hominem
Itē humanus benignus mansuetus misericors qz
circa homines habeant amorem ul misericordis
habeant affectū. Et fm hanc significacōnem com
patur. nior issimus. unde humane nius sime uel
humaniter adubiū. Et dnt humane et humani
tus. sicut differunt diuine et diuinitus. Nam diui
nitus et humanitus significant a deis et homini
bus. diuine et humane ad similitudinē deor uel
hominū. Si eniz dicat gabriel missus e diuinitus
Item e ac si dicat gabriel missus e a deo. et istud
factū est humanitus. i. ab hominibus. Si uero di
cas. gabriel locutus e diuine ul humane. i. ad mo
dū uel ad similitudinem deor ul hominum. siue
diuino more ul humano. et humane. i. mansuete
et humaniter idem e quod humane. Humanus co
ponit cu in et dz inhumanus na num. i. non hu
manus. scilz efferus et crudel et immisericors. Et
compatur. vn h inhumanitas ratis. feritas crude
litas impietas. Item inhumanus pt did studens.
totus deditus studio. qui conuersatur raro cu ho
minibus. Vnde orac. Surge et inhumane senium
depone camene. Item ab humanus h humanitas
ratis. a gtrō humani addita tas. Et dz humanitas
pprietas qua dz hō. Et humanitas. i. mansuetudo
vna quedam affecto qua inuice nos intuemur. Itē
ab humanus humano nas. et e humanare huma
nitatem induere. unde humanatus ta tū. vn ihūs
xpūs est humanatus. i. humanitate indutus. hu
mana natura uestitus. Et hinc humanacō honis
humanitatis suscepō inducō. Et prod primaz hu

manus cū suis deriuatiuis. ut humano as huma-
nitus. Vnde oradius. Humano capiti ceruicē pic-
tor equinam. Iungere si uelit.

Humatus in humo mas est.

Humectatus in humidus uidet.

Humectus. ab humor oris uel ab humeo dī hu-
medus tā nī. i. humidus. Et comparatur humedior
issimus. Vnde humectus tiusissime adūbium. Et
humectio tas id est madefacere. Vnde hū humecta-
tio. et hū humectamen inis. Et humectatus tā tū.
Vnde humectatim adūbium. sicut ab humectus
humectim. Et est actiuum humectio tas.

Humeco. ab humus dī humeo es ui. i. madesce-
re. Vñ humesco cis inchoatiuum. Et producit pri-
mam. sed humo mas eam corripit. Vnde uersus.

Corpora nullius humet ubi terra liquoribz humet

Humeralis. ab humus dī hū et hū humeral et hū
le. quod p̄tinet ad humerū. et hū humerale lis dici-
tur quoddam pallium quod et sup̄humeralē dici-
tur. Etcl̄ xlv. Et humerale posuit ei ephor.

Humerillus. ab humus dicitur humerillus nilli
que extremitati axis infligitur.

Humerus. Ab azmus dicitur hū humerus meri
quasi amierus. ut esset distinctio hominū quorū
sunt humeri ad animalia quadrupedia quorū sūt

Humidus. ab humeo es habens humeros
uel humor dicitur humidus da dum. quod exten-
sus habet humorem. Et comparatur humidior issi-
mus. unde humide diuisissime adūbium. et hū hu-
miditas tatis. et humido as humidum facere ma-
dificare. Et est actiuum. Et producit hu.

Humil. ab humus dī hū et hū humil et hū le. q̄si
humili actiuus. Et est ethymologica. Et comparatur
humiliior limus. Qaī iij. Humillimū hominum
et scribitur p̄ duo l. licet humil' senba' per unū
l. r. matur enim ab humil' remota is et addita
limus. ut humil' humillimus. Et sunt quinqz sup̄
latina que desinūt in limus cū suis compositis. et
continentur simplici in hū uisu. In limus quinqz
dat sagitta ceta linque Et a dō humili addita ras
fit humilitas. Item ab humil' dī humilio as au-
are uibum actiuum. Et cor̄ penl' humil' et humi-
lio as. Et scias q̄ ut dicit glo sup̄ mat̄ c iij. Ve-
ra ē humilitas quam sequitur comes obedientia
Et ḡg dicit in moral' xxvj a. Ille uere ē humilis
qui non defensor est cū arguitur in mal'. Et sunt
tres gradus humilitatis. Primus gradus ē subdē
se maiori. et non se p̄ferre equali. et hū humilitas
dī sufficiens. Et ē necessaria cuilibet iusto. Secun-
dus est subdere se equali nec p̄ferre se minori. et hū
dī abundans. Tercius est subdere se minori in quo
ḡdū est omnis iusticia. et hoc humilitas dī super
abundans. Inueni' autē humilitas bona et ma-
la. bona exaltat. mala deiicit. Quod dñs in euan-
gelio luc̄ xviij patenter et compendiose designat
dicens Omnis qui se exaltat humiliabitur. et qui
se humiliat exaltabitur. Quod exponens beda di-
cit. quia simpliciter non ait. Qui se exaltat humi-
liabitur. et qui se humiliat exaltabit'. hū cū addi-
tamento. Omnis qui se exaltat humiliabitur Di-
cendum est. quia uarijs modis homines in hoc
seculo et in futuro exaltantur et humiliant'. Alij
hic et in futuro exaltantur. sicut rex dauid et iob
et ezechias. et iosias et ceteri tales. qui gloriosi in
hoc seculo fuerunt et gloriosiores sunt in futuro

Alij hū et in futuro humiliant'. sicut sunt superbi
pauperes uel certe illi qui in hoc seculo de pecca-
tis vindictam recipiunt. et in futuro ad penā per-
petuaz transeunt. qual' fuit herodes et antiochus
nabuchodonosor et pilatus. et multi tales de qui-
bus scriptū est duplici contriciōe conterere eos dñs
Nonnulli enim hū exaltantur. hū in futuro humili-
antur sicut sunt supbi diuites qui iuxta scriptu-
re uocem ducunt in bonis dies suos et in pūcto
ad inferna dñdunt. Alij autem hic humiliantur.
hū in futuro exaltantur. sicut sunt sancti paupes
Et illi precipue. qui p̄pter deum omnia sua relin-
quentes. semetipfos spontanea paupertate humili-
ant. ut in futuro. a dño exaltari mēantur. Et
hū dicit in xxxiij smone Quanti humiliantur
qui humiles nō sunt. Alij cū rancore humiliant'
alij patienter. alij et libenter. p̄mi rei sunt. sequē-
tes innoxij. ultimi iusti Qui autem dicere p̄t. bo-
num michi dñe quia humiliasti me Is uere humili-
lis est Non p̄t hoc dicē qui inuitus rollerat. Odi-
nus qui murrurat Est autem humil' qui humilia-
cionem conūtit in humilitatem Et ip̄e est qui di-
cit deo. Bonum m̄ quia humiliasti me. Itēz dīc
ḡg in quarta dñica de aduentu. Miranda actio
cū eleuacione. non eleuat hū grauat. qui enim sine
humilitate uirtutes congregat. quasi qui in uentū
puliem porcat Et unde aliquid ferre cernit'. Inde
deterius cecit' In cunctis ergo que agitis fratres
mei. radicem boni opis humilitatem tenete Nec
quibus iam superiores. hū quibus adhuc inferiores
estis aspiciat. ut diu meliorū nob̄ exempla p̄po-
nitis. ad maiora semp̄ ascendē ex humilitate ua-
leatis. uide in humo.

Humo mas maui. dī ab humus Et est humane
intra ponē. humo regere. i. sepilire. unde humatus
ta tum. terra rectus. i. sepultus Et humatim adū-
bium. i. sepultim uel uisiter et abiecit Et corripit
hu humo humas. sed humeo eam producit.

Humior. ab humeo mes dicitur hū humor oris.
unde humorosus sa sum. i. humore plenus. Et cō-
patur fior simus vñ humorose suis me adūbium
Et hū humorositas tis Et p̄ducit p̄mā humor no-
m̄ hū humor anī passiuū de hūo a se cor̄. vñ quid
Ode terret q̄ humor. non terret q̄ sonat humor.

Humus mi se ge. i. terra. et p̄pe humida et in-
ferior Et nota q̄ humus est quasi p̄p̄m nomen
terre. vñ et caret plūalitate. et rñdetur ad adūbia
interrogatiua ad modū p̄p̄m nominū sine p̄p̄ne
sicut domus mi et milicia de Et diuac' a mus. qd
gece dī terra. ut diuacio sumatur ab ultima silla-
ba. Et corripit hu. unde ouid epp. luxuriat frigio
sanguine pinguis humus. uide in tellus telluris.

Hus. terra est in simbus ydume. Et interpreta-
tur festinans. uel consiliator. ¶ SECVTV R. I